

Rollag kommune

postmottak@rollag.kommune.no

Drammen, 18. mai 2021

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Naturvernforbundet i Buskerud, NOF avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Killingdalen nord

Høringsuttalelse FNF Buskerud

FNF Buskerud viser til varsel om oppstart av planarbeid på Killingdalen nord, og ønsker å komme med en uttalelse.

Området Killingdalen nord

FNF Buskerud har fått varsel om denne saken via våre tilsluttede organisasjoner, og på grunn av kort frist for uttalelse, vil vi legge områdebeskrivelsen fra Naturvernforbundet i Buskerud til grunn for vår uttalelse, med noen små justeringer.

Områdebeskrivelse utført av Naturvernforbundet i Buskerud, NiB:

Området som er planlagt til hyttebygging, er på 30 dekar og ligger i Killingdalen i nordre del av Vegglijfjell. Området ligger øverst i fjellbjørkebeltet og grenser opp mot snaufjellet. Området fremstår som bratt. Deler av området ligger innenfor det nasjonale villreinområde. En del myr er også med i planområdet. Det er

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
buskerud@fnf-nett.no | Nedre Storgate 10, 3015 Drammen | 997 31 240
organisasjonsnummer 912 888 193 | www.fnf-nett.no/buskerud

planlagt konsentrert utnytting av området med bygg i to etasjer - ifølge utbygger er det for å være i tråd med nasjonal arealpolitikk.

NiB viser til det nasjonale styringsdokumentet «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023» hvor departementet blant annet påpeker at: «Det også er viktig å bevare større, sammenhengende områder uten hyttebebyggelse i fjellområder med stort press på arealene».

NiB viser også til veileder fra Miljøverndepartementet i 2005, som sier: «Kommuner som tidligere har godkjent hytteområder i eksponerte snaufjellsområder, bør revidere kommuneplanen med tanke på å ta ut særlig uheldige hyttelokaliseringer i eldre, ikke realiserte planer. Etablering av nye hytteområder i snaufjellet bør unngås. Dersom hyttebygging skal kunne tillates i områder med lite vegetasjon, bør det skje som fortetting etter en grundig vurdering av landskapsvirkningene».

Naturvernforbundet er kjent med at kommunen er i gang med ny kommunedelplan, der dette rådet fra departementet må følges opp.

Vegglifjell er allerede sterkt preget av hytter, og kommunen bør vurdere om samlet belastning i området har nådd et nivå som gjør at ytterligere utbygging må stanses.

Villrein.

Killingdalen Nord grenser opp mot Hardangervidda nasjonalpark og det nasjonale villreinområde. Norge har et særskilt ansvar for å ivareta de siste bestander av den opprinnelige ville fjellreinen i Europa, men villreinens leveområder er under økende press som følge av samfunnets arealbruk og menneskelig ferdsel i og omkring våre fjellområder¹.

I Vitenskapskomiteen for mat og miljø's rapport om skrantesyke på Hardangervidda² og i NINAs forskning om villrein og ferdsel på Hardangervidda³ peker begge på hvilke påvirkning ferdsel har på villreinens levekår.

Villreinen er en såkalt «paraplyart». Den er et meget arealkrevende dyr, og den vandrer mye gjennom året for å finne egnede beiteområder til ulike årstider. Bakgrunnen for dette er det marginale og ustabile livsgrunnlaget fjellet tilbyr. Fjellområdene er også leveområde for mange andre dyr, fugler og planter, som på hver sine måter er tilpasset dette karrige livsmiljøet. Lykkes man i å ta vare på tilstrekkelig store arealer for villrein, vil man også sikre leveområdet for veldig mange andre arter⁴.

Villrein er i dag på den globale rødlista, og blir stadig mer truet også her til lands. Den største trusselen mot villrein i dag er inngrep som bygging av hytter, veier og kraftanlegg. Dette innskrenker og deler opp leveområdene for villreinen.

Kommuner og andre myndigheter har ansvaret for å hindre skade på villreinens leveområder, gjennom bruk av plan- og bygningsloven og annet lovverk. Alle kommuner som har villreinområder innenfor kommunegrensa eller grenser til slike områder, skal vurdere hvordan de kan ta hensyn til villreinen i sine arealplaner.

¹ <https://www.villrein.no/ansvaret/>

² <https://vkm.no/risikovurderinger/allevurderinger/skrantesykeoppdatertkunnskapomsykdomogspredningsrisiko.4.3d07086f174afc8d59d94e2c.html>

³ <https://brage.nina.no/nina-xmliui/handle/11250/2735796>

⁴ <https://www.villrein.no/ansvaret/>

I kommuneplanen til Rollag kommune står det følgende:

”Rollag skal arbeide for å bevare det biologiske mangfoldet i kommunen og bidra til å sikre grunnlaget for villreinstammene på Hardangervidda og Blefjell.”

Villreinen er var for menneskelig aktivitet. Økt hytteutbygging tett opp mot villreinens leveområder og Hardangervidda nasjonalpark vil innskrenke leveområdene for villreinen ytterligere, og er dermed i strid med kommuneplanen.

Myr

Det planlagte hytteområdet ligger i randsonen for myr. Vi mener at hytteutbyggingen med tilhørende infrastruktur, ikke vil være mulig å utføre uten å gjøre inngrep i myr. I kommuneplanen står det at kommunen skal vektlegge FNs bærekraftsmål nr. 13- Stoppe klimaendringene (side 9). Nedbygging av myr fører som kjent til økt klimagassutslipp, og dette vil da være i strid med FNs bærekraftsmål. Kommunen beskriver under verdigrunnlaget: "Vi vil forvalte naturressursene bærekraftig for å sikre fremtidige generasjoner livsgrunnlag." Nedbyggingen av urørte naturområder er ikke forenlig med denne intensjonen.

Myrarealet i Norge er gjennom de siste 80 årene redusert med en tredel på grunn av grøfting, oppdyrking, skogplanting, torvuttak og utbygging⁵. Regjeringen og Statsforvalteren jobber i dag med å restaurere myr. Det er, som NiB skriver i sin uttalelse, et paradoks at styresmaktene bruker mange millioner på å restaurere myr, samtidig som kommunene rundt om bygger ned myr i stort tempo.

Myrene lagrer store mengder karbon, og bidrar i svært stor grad til å redusere karbonutslippet. 1 km² myr lagrer Karbon tilsvarende det 150.000 biler slipper ut på et år. Dersom vi ikke hadde gravd opp myra, hadde vi ikke tenkt å bruke masse ressurser på å redusere karbonutslippet hvert år.

Myra magasinerer mye vann, og hindrer blant annet flom⁶. I 2020 var det en storflom på Veggli, noe vi tror er et resultat av utbygging i fjellet og i myra. Rollag kommune bruker mye ressurser på flomsikring og skader etter flom. Dette er samfunnsproblemer som myra ordner for oss – helt gratis.

Biologisk mangfold

Våtmark

Myra er også leveområde for massevis av planter og dyr. Norge har minst 400 karplanter og 300 mosearter som lever i våtmark. I norske våtmarker lever 47 av Europas 50 torvmoser og mer enn 3000 arter leddyr, de fleste insekter. De næringsrike myrene i lavlandet er levested for mange arter. Der kan det være mer enn 200 planter, 75 rødlistede plantearter, deriblant sjeldne orkideer. Spesialister blant plantene og insektene har tilpasset seg livet på myra. Det øverste laget av torvmoser på myr kan inneholde store mengder edderkopper og insekter⁷.

⁵ <https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2021/januar-2021/restaurerer-myr-for-naturmangfold-og-klima/>

⁶ <https://fnf-nett.no/buskerud/hvorfor-er-myra-sa-viktig/>

⁷ <https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/naturmangfold/innsiktsartikler-naturmangfold/vatmark/id2339659/>

Fugl

Forskning viser at fjellfuglbestandene er redusert med ti prosent over hele Europa de siste tjue årene⁸. Her i Norge opplever vi en markant nedgang i fuglebestander som lirype, fjellrype, gauk, heipiplerke, gråsisik, bjørkefink, lappspurv, sivpurv og snøspurv.

Hovedårsaken i nedgangen i fjellfuglbestandene skyldes klimaendringer og nedbygging av areal.

I det planlagte hytteområdet er det i dag et rikt biologisk mangfold. Her finner du rødlistede arter som sivhauk, makrelterne, toppdykker, sivpurv, taksvale, snadderand, hønsehauk, lappfiskand, fiskemåke, stær, gulspurv, sanglerke, fiskeørn, hettemåke, fiskemåke, sjøorre, ærfugl, vipe, toppdykker og sothøne⁹.

Annet:

Snaufjellet er et typisk leveområde for flere truede naturtyper.

Det biologiske mangfoldet beriker også friluftslivet for besøkende i området. Denne opplevelsen vil bli borte når mange mister sine favoritt- turområder, og områdene blir oppstykket i mindre arealer.

FNF Buskerud krever en grundig biologisk kartlegging av området før det gis eventuelle tillatelser til å bygge videre i terrenget.

Allemannsretten og stienes betydning

Gjennom kartlegging av friluftsområder har Vegglijfjell verdi som viktig friluftsområde. Dette betyr at området er viktig for rekreasjon og friluftsliv, og et typisk utfartsområde med ganske stor brukerfrekvens. Områdets utstrekning er stor, noe som innebærer mange opplevelseskvaliteter for regionale og nasjonale brukere, god tilgjengelighet og høy grad av tilrettelegging. Vegglijfjell beskrives som et hytteområde som er ganske utbygd.

Dessverre så har utbyggingen av fritidsboliger og veier de siste årene tatt vekk flere av de lokale turstiene på Veggli. Turister og besøkende som kommer til parkeringen i området, må gå på grusvei gjennom store arealer før de kommer seg ut på stien eller i nasjonalparken. En rekke private fritidsboliger og tomter hindrer med dette ferdsel i naturen, og tilgangen til stinettverket og nasjonalparken for allmennheten. Denne utfordringen vil bli enda større med utvidet hytteområde på Veggli.

Vi krever at turstiene i området bevares, og legges inn som grønt-korridorer i arealplanen. Dette sikrer at turstien bevares til glede og rekreasjon, og sikrer allmennheten tilgang til området.

⁸ <https://forskning.no/fugler-miljoovervakning-norsk-institutt-for-naturforskning/urovekkende-utvikling-for-fjellfuglene-i-europa/1277347>

⁹ <https://www.artsobservasjoner.no/>

Bit-for-bit nedbygging

Vegglifjell hytteområde er et populært hytteområde, og vi ser at utbyggere og grunneiere tjener store penger på utbyggingen. Dessverre så strekker grensene seg stadig høyere opp i fjellet, og helt i nærheten av nasjonalparken. Flere store eller mindre hytteområder utgjør til sammen en bit-for-bit nedbygging av naturen, noe som igjen får store følger for natur- og klima.

Den enorme utbyggingen vi ser på Vegglifjell, får også negative konsekvenser for de som allerede har hytte i området, eller for allmennheten som bruker områder som rekreasjonsområdet.

Vi mener at Rollag kommune må forholde seg til FNs bærekraftsmål, egen kommuneplan, og nasjonale føringer og stanse videre utbygging i fjellet, og da spesielt i snaufjellet. De nye hyttene vil føre til økt klimautslipp og tap av biologisk mangfold.

Medvirkning

FNF Buskerud skriver høringsuttalelser på vegne av 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i gamle Buskerud fylke. Vi holder oversikt over aktuelle saker på høring ved blant annet å se over kommunenes nettsider, eller stå på kommunens varslingsliste.

Vi opplever Rollag kommune sin oversikt over aktuelle plansaker som unødvendig komplisert. Denne saken er ikke å finne på kommunens nettsider, og vi er henvist til kommunens kartløsning og postlister for å følge saken. Dette er unødvendig komplisering av medvirkningsprosessen. Vi har heller ikke fått svar fra kommunen på om de kan sette oss på varslingsliste i natur- og friluftslivssaker i Rollag kommune.

Etter plan- og bygningsloven skal det legges til rette for allmennhetens deltakelse i planprosesser. Hovedmålet for planleggingen er å utvikle et samfunn som ivaretar viktige fellesverdier og gode levevilkår for alle grupper, innen rammen av en bærekraftig utvikling.

Vi oppfordrer Rollag kommune til å gjøre alle høringssaker lett tilgjengelige på forsiden til kommunens nettside, og at dere setter FNF Buskerud (buskerud@fnf-nett.no) på varslingsliste i natur- og friluftslivssaker.

Konklusjon

Forum for natur og friluftsliv Buskerud kan ikke se at nasjonale og regionale klimamål kan bli overholdt med foreliggende planforslaget.

Vårt syn er derfor at vi er sterk kritiske til reguleringsplanen for Killingdalen Nord på Nordre Vegglifjell og anbefaler at kommunen ikke går videre med denne.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

